Kódgenerálás II. (alprogramok, memóriakezelés)

Fordítóprogramok előadás (A,C,T szakirány)

2008. őszi félév

Fordítóprogramok előadás (A,C,T szakirány) Kódgenerálás II. (alprogramok, m

Alprogramok fordítása

- függvény, eljárás, metódus
- paraméterátadási formák
 - érték szerint, hivatkozás szerint...
- tagfüggvények

Függvény, eljárás

- függvény:
 - csak "bemenő" paraméterek
 - visszatérési érték
 - nincs mellékhatása
- eljárás:
 - "ki- és bemenő" paraméterek
 - jellemzően nincs visszatérési érték
- C, C++, Java, ...: nincs ilyen megkülönböztetés

Fordítóprogramok előadás (A,C,T szakirány) Kódgenerálás II. (alprogramok, me

n *= 2;

Példa: függvény

Példa: eljárás

int duplaja(int n)

void duplaz(int & n)

return 2*n;

Alprogramok írása assemblyben

- 1 paraméter nélküli alprogramok
- paraméterátadás
- lokális változók

A call és ret utasítások

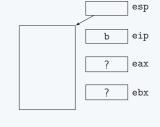
- call Címke
 - az eip regiszter tartalmát a verembe teszi
 - ez a call utáni utasítás címe
 - visszatérési címnek nevezzük
 - átadja a vezérlést a Címke címkéhez
 - mint egy ugró utasítás
- ret
 - kiveszi a verem legfelső négy bájtját és az eip regiszterbe teszi
 - mint egy pop utasítás
 - a program a veremben talált címnél folytatódik

Példa: paraméter nélküli alprogram

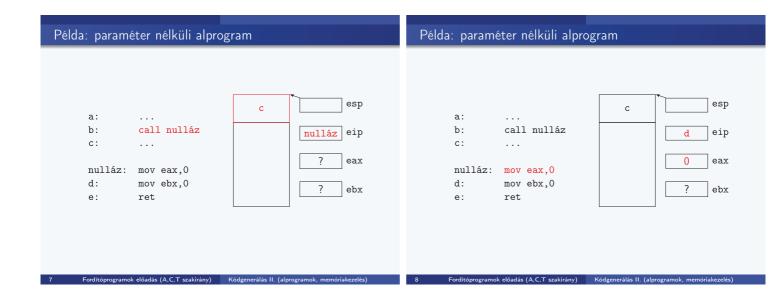
a: b: call nulláz

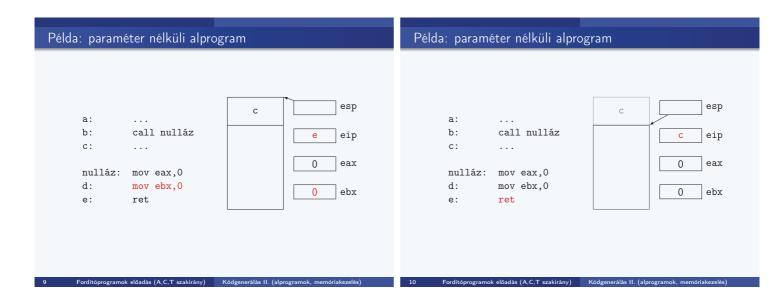
nulláz: mov eax,0 d: mov ebx,0

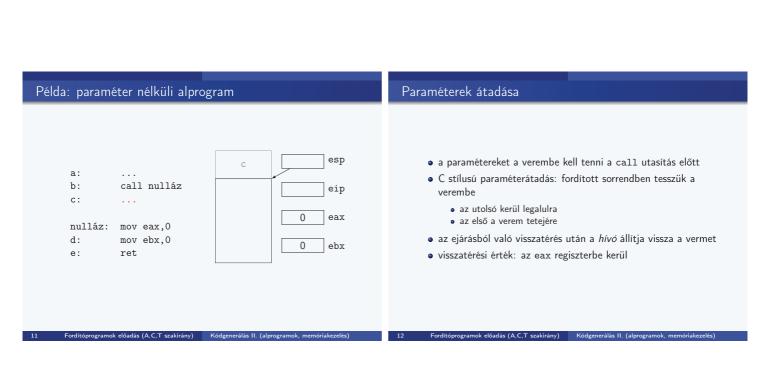
e: ret

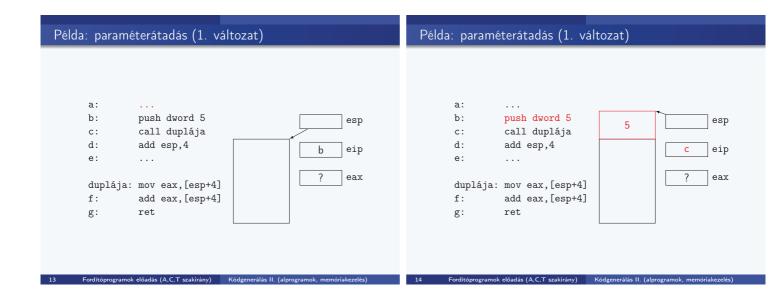

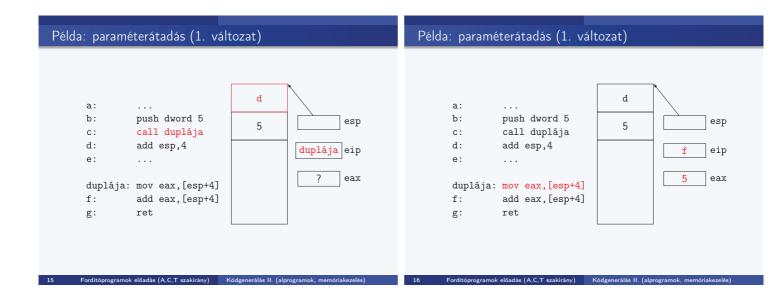
Fordítóprogramok előadás (A,C,T szakirány) Kódgenerálás II. (alpro

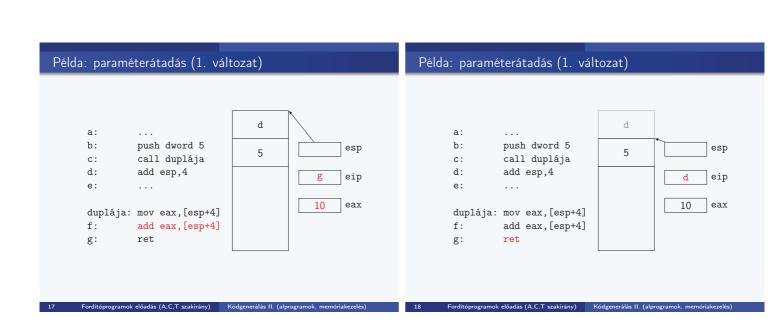

Példa: paraméterátadás (1. változat) d a: h: push dword 5 esp 5 call duplája c: d: add esp,4 eip e: 10 eax duplája: mov eax,[esp+4] f: add eax, [esp+4] g: ret

Paraméterátadás – 1. változat

- hivatkozás a paraméterekre (ha mindegyik 4 bájtos):
 - 1.: [esp+4] 2.: [esp+8] ...

Fordítóprogramok előadás (A,C,T szakirány) Kódgenerálás II. (alprogr

Paraméterátadás – 1. változat

• hivatkozás a paraméterekre (ha mindegyik 4 bájtos): 1.: [esp+4] 2.: [esp+8] ...

Fordítóprogramok előadás (A,C,T szakirány) Kódgenerálás II. (alprogramok, n

• probléma: Időnként használni akarjuk a vermet az alprogram belsejében.

Például:

- egyes regiszterek elmentése
- lokális változóknak helyfoglalás
- Ilyenkor változik a paraméterekre való hivatkozás módja!

Példa: veremhasználat alprogram belsejében

```
alprogram: ; itt [esp+4] az első paraméter
           push ecx
           ; itt már [esp+8]
           pop ecx
           ; itt megint [esp+4]
           ret
```

Paraméterátadás – 2. változat

- Megoldási ötlet: Használjuk az ebp regisztert az esp helyett:
 - az alprogram elején ebp megkapja esp értékét
 - közben esp akárhogy változhat
 - a paramétereket mindig ugyanúgy érjük el: [ebp+4], [ebp+8], ...

Példa: ebp használata a paraméterek eléréséhez

```
alprogram: mov ebp,esp
           ; az első paraméter: [ebp+4]
           push ecx
           ; ugyanúgy [ebp+4]
           pop ecx
           ; továbbra is [ebp+4]
```

Paraméterátadás – 2. változat

• probléma: Alprogramhívás egy alprogram belsejében: elállítja ebp értékét!

Alprogramhívás alprogramban

```
egyik: mov ebp,esp
       ; első paraméter: [ebp+4]
       call masik ; ez elállítja ebp-t
       ; itt ebp-t már nem tudjuk használni
      ret
masik: mov ebp,esp ; itt állítjuk el ebp-t
       ; ...
      ret
```

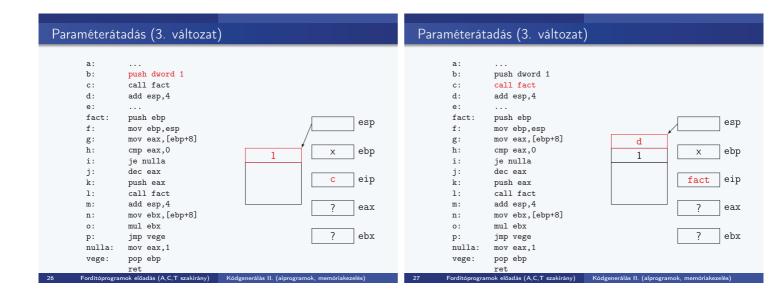
Paraméterátadás – 3. (végső) változat

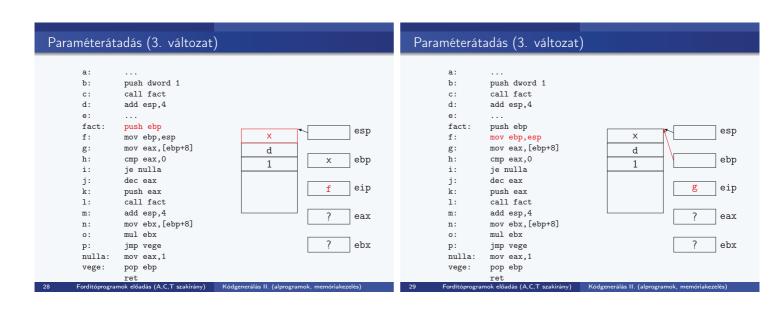
• Megoldás: Mentsük el ebp értékét az alprogram elején a verembe és állítsuk vissza a végén!

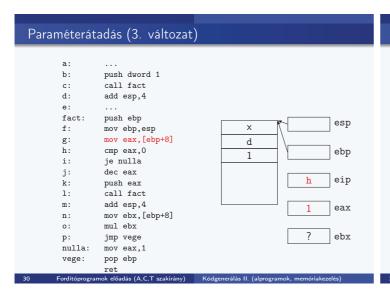
Alprogramhívás alprogramban

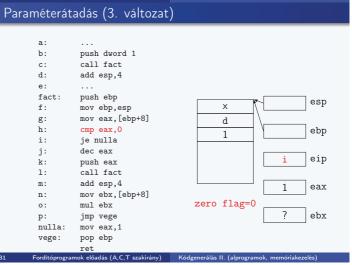
```
egyik: push ebp
       mov ebp,esp
       ; első paraméter: [ebp+8]
       call masik ; ez megőrzi ebp értékét
       ; itt is [ebp+8] az első paraméter
       pop ebp
       ret
masik: push ebp
                     ; itt mentjük el ebp-t
       mov ebp,esp
       pop ebp
                     ; és itt állítjuk vissza
       ret
```

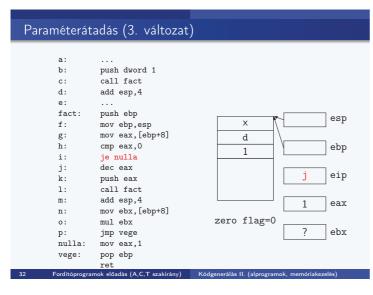
Paraméterátadás – 3. (végső) változat Paraméterátadás (3. változat) push dword 1 b: call fact c: add esp,4 d: fact: push ebp • Hivatkozás a paraméterekre: [ebp+8], [ebp+12], ... esp f: mov ebp,esp • [ebp]: az ebp elmentett értéke mov eax,[ebp+8] g: • [ebp+4]: a visszatérési cím h: cmp eax,0 ebp i: je nulla • Akár rekurzív is lehet az alprogram... dec eax i: b eip push eax k: call fact 1: add esp,4 m: ? eax mov ebx, [ebp+8] 0: mul ebx ? jmp vege ebx nulla mov eax,1 vege: pop ebp ret Fordítóprogramok előadás (A,C,T szakirány) Kódgenerálás II. (alprogramok, n ok előadás (A,C,T szakirány) Kódgenerálás II. (alp

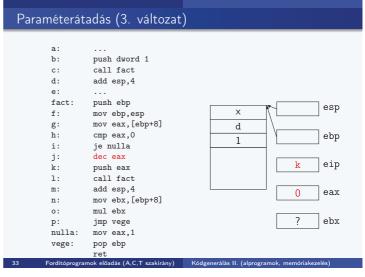

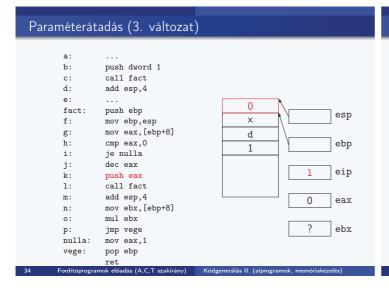

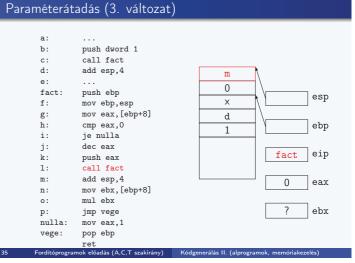

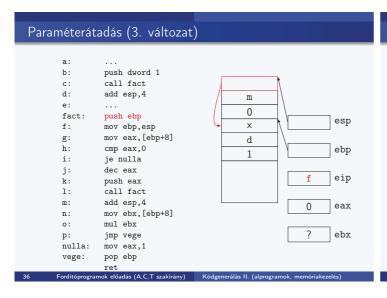

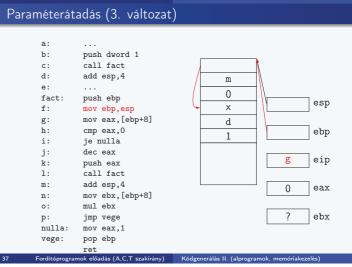

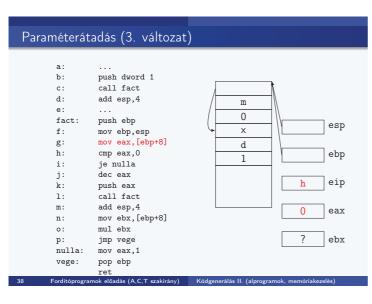

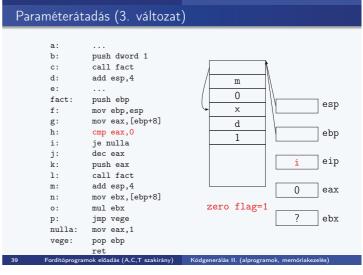

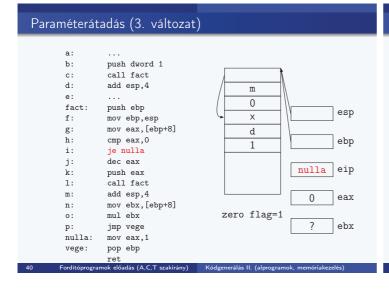

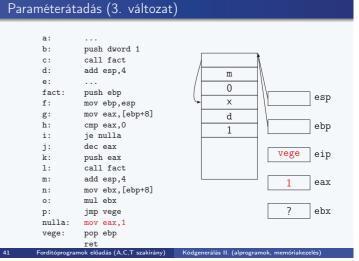

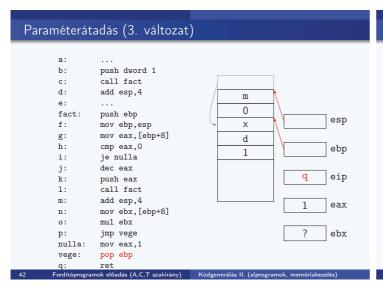

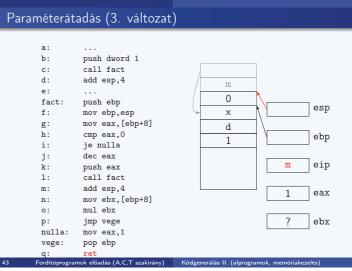

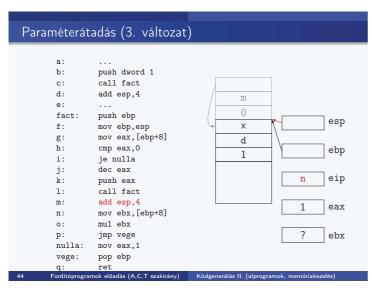

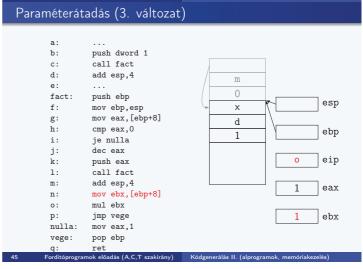

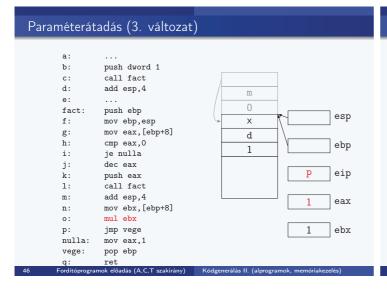

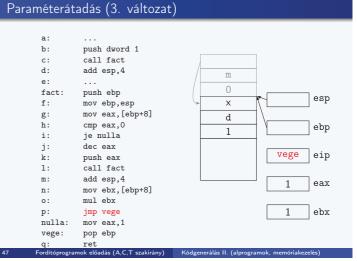

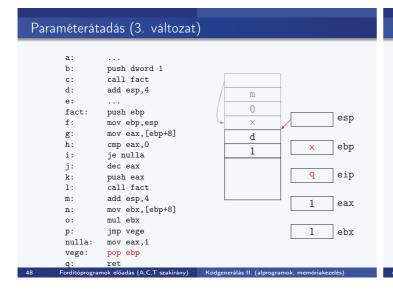

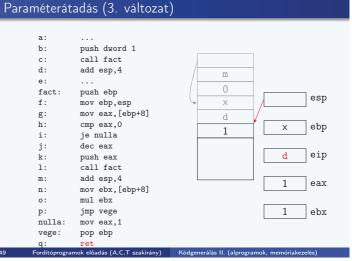

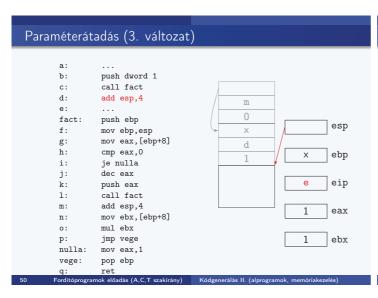

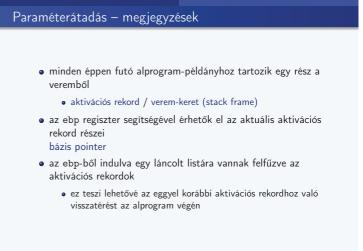

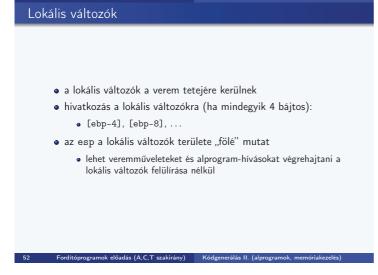

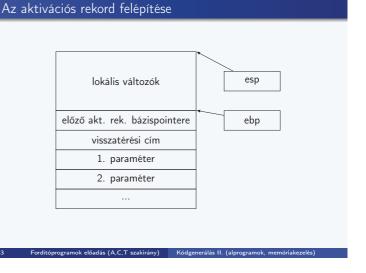

Alprogramdefiníciók fordítása

Alprogramok sémája

alprogram: push ebp

mov ebp,esp

sub esp,'a lokális változók mérete'

; az alprogram törzse

vége: add esp,'a lokális változók mérete'

pop ebp ret

- egyedi címkéket kell generálni
- a lokális változók összmérete a törzs szintetizált attribútuma lehet

Lokális változók definíciójának fordítása

- összesíteni kell az alprogramban használt lokális változókat
 - ha mindet az elején kell definiálni, akkor könnyű
 - fel kell venni őket a szimbólumtáblába
 - mindegyikhez ki kell számolni, hogy hol fog elhelyezkedni: [ebp-?]
- az összméretükre szükség lesz az alprogram sub esp,'a lokális változók mérete' soránál

Fordítóprogramok előadás (A,C,T szakirány) Kódgenerálás II. (al

A return utasítás fordítása

Lokális változók kiértékelése

- kiegészítjük a kifejezéskiértékelés fordítását egy új esettel: "ha a kifejezés egyetlen lokális változó..."
- a szimbólumtáblából kiolvassuk a pozícióját: p
- a generálandó kód:

mov eax, [ebp-p]

A 'return kifejezés' utasítás kódja

; a kifejezés kiértékelése eax-be jmp vége

• itt is tudni kell az alprogram végét jelző címkét (hasonló problémák, mint a break esetén)

Fordítóprogramok előadás (A,C,T szakirány) Kódgenerálás II. (alprogram

Alprogramhívás fordítása

Alprogramok sémája

; utolsó paraméter kiértékelése eax-be push eax

; 1. paraméter kiértékelése eax-be push eax

call alprogram

add esp,'a paraméterek összhossza'

Paraméterátadás

- érték szerint:
 - a paraméterértékeket másoljuk a verembe
 - ha az alprogram módosítja, az nem hat az átadott változóra
- - az átadandó változóra mutató pointert kell a verembe tenni
 - az alprogramban a lokális változó kiértékelése is módosul:

mov eax, [ebp+p] mov eax, [eax]

Memóriakezelés

- statikus memóriakezelés:
 - a .data vagy .bss szakaszban
 - globális vagy statikusnak deklarált változók
 - előre ismerni kell a változók méretét, darabszámát
- dinamikus memóriakezelés
 - blokk-szerkezethez kötődő, lokális változók: verem
 - tetszőleges élettartamú változók: heap memória

A heap memória

- két alapvető művelet: *allokálás* és *felszabadítás*
- az operációs rendszer vagy egy programkönyvtár végzi
- a szabad és foglalt területeket nyilván kell tartani
 - allokáláskor valamilyen stratégia szerint egy szabad területet kell lefoglalni
 - a felszabadított memóriát hozzá kell tenni a szabad területhez
- \bullet assemblyből lehet hívni a C malloc és free függvényeit

60 Fordítóprogramok előadás (A,C,T szakirány) Kódgenerálás II. (alprogramok, memóriakezelés)

Fordítóprogramok előadás (A,C,T szakirány) Kódgenerálás II. (alprogramok, memóriakezelés)